

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 282/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou F., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. B. F., PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 4038/2012, sp. zn. Rvp 4039/2012, sp. zn. Rvp 4040/2012, sp. zn. Rvp 4041/2012, sp. zn. Rvp 4042/2012, sp. zn. Rvp 4043/2012, sp. zn. Rvp 4044/2012, sp. zn. Rvp 4045/2012, sp. zn. Rvp 4046/2012, sp. zn. Rvp 4047/2012, sp. zn. Rvp 4048/2012, sp. zn. Rvp 4049/2012, sp. zn. Rvp 4050/2012, sp. zn. Rvp 4051/2012, sp. zn. Rvp 4052/2012 a sp. zn. Rvp 4053/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Svidník a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 4038/2012, sp. zn. Rvp 4039/2012, sp. zn. Rvp 4040/2012, sp. zn. Rvp 4041/2012, sp. zn.

Rvp 4042/2012, sp. zn. Rvp 4043/2012, sp. zn. Rvp 4044/2012, sp. zn. Rvp 4045/2012, sp. zn. Rvp 4046/2012, sp. zn. Rvp 4047/2012, sp. zn. Rvp 4048/2012, sp. zn. Rvp 4049/2012, sp. zn. Rvp 4050/2012, sp. zn. Rvp 4051/2012, sp. zn. Rvp 4052/2012 a sp. zn. Rvp 4053/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 282/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. mája 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 4038/2012, sp. zn. Rvp 4039/2012, sp. zn. Rvp 4040/2012, sp. zn. Rvp 4041/2012, sp. zn. Rvp 4042/2012, sp. zn. Rvp 4043/2012, sp. zn. Rvp 4044/2012, sp. zn. Rvp 4045/2012, sp. zn. Rvp 4046/2012, sp. zn. Rvp 4047/2012, sp. zn. Rvp 4048/2012, sp. zn. Rvp 4049/2012, sp. zn. Rvp 4050/2012, sp. zn. Rvp 4051/2012, sp. zn. Rvp 4052/2012 a sp. zn. Rvp 4053/2012 vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 12 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 14 dohovoru a práva užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Svidník (ďalej len „okresný súd“) v bližšie nekonkretizovaných konaniach (u súdneho exekútora boli veci vedené pod spisovými značkami: EX 3062010, EX 20002011, EX 33392009, EX 129192010, EX 58802010, EX 62152010, EX 3222010, EX 115202010, EX 132412010, EX 98172010, EX 15742010, EX 158852010, EX 157522010, EX 128352010, EX 1822009, EX 152142010, pozn.).

Sťažovateľka v predmetných 16 veciach osobitne podanými návrhmi požiadala súdneho exekútora o vykonanie exekúcie. Súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií. Okresný súd tieto žiadosti prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti rozhodnúť o nich v rámci priznanej právomoci v zákonom ustanovených lehotách.

Sťažovateľka uvádza, že okresný súd o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií dosiaľ nerozhodol napriek tomu, že tieto veci nevykazujú prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadujú takú spoluprácu okresného súdu s účastníkmi konania, ktorá by mohla podstatne ovplyvniť jeho posúdenie, resp. rozhodnutie v týchto veciach. Sťažovateľka uvádza, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené ani spisové značky, pod ktorými sa napádané exekučné konania vedú, preto ich identifikovala len pomocou označenia účastníkov a údajov, ktoré sú jej známe.

Vzhľadom na neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu sťažovateľka podala v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predsedovi okresného súdu sťažnosti na prieťahy v ňou iniciovaných exekučných konaniach. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že na tieto svoje sťažnosti nedostala dosiaľ žiadnu odpoveď.

Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

V petite sťažností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaniach (bližšie nekonkretizovaných) boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľke bol okresný súd zaviazaný zaplatiť finančné zadost'učinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom sp. zn. Rvp 4038/2012, sp. zn. Rvp 4039/2012, sp. zn. Rvp 4040/2012, sp. zn. Rvp 4041/2012, sp. zn. Rvp 4042/2012, sp. zn. Rvp 4043/2012, sp. zn. Rvp 4044/2012, sp. zn. Rvp 4045/2012, sp. zn. Rvp 4046/2012, sp. zn. Rvp 4047/2012, sp. zn. Rvp 4048/2012, sp. zn. Rvp 4049/2012, sp. zn. Rvp 4050/2012, sp. zn. Rvp 4051/2012, sp. zn. Rvp 4052/2012 a sp. zn. Rvp 4053/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv postupom okresného súdu v bližšie neoznačených konaniach

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom... ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Citované ustanovenia § 20 ods. 1 až 3 zákona o ústavnom súde sa v celom rozsahu vzťahujú aj na sťažnosti podľa § 49 a nasl. zákona o ústavnom súde.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd viazaný pritom návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu v texte sťažností ani v ich petite neuviedla spisové značky, pod ktorými sú ňou namietané konania pred okresným súdom vedené, a ani ústavnému súdu s návrhmi nedoručila relevantné (k návrhu sa vzťahujúce) písomné podklady, hoci napr. na prvom liste návrhov uvádza, že tvoria ich prílohu (s označením „*listiny podľa textu*“, pozn.).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05,

III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosti vykazujú také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom. Na uvedenom nič nemení ani sťažovateľkine tvrdenie, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené spisové značky konaní, pod ktorými sa jej exekučné konania vedú. Sťažovateľka totiž žiadnym dôkazom nepreukázala, že by tieto údaje žiadala oznámiť, a že by jej ich okresný súd odmietol sprístupniť. Ústavný súd preto opísaný dôvod považoval za dostatočný na odmietnutie sťažností pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri ich predbežnom prerokovaní.

Rozhodovaním o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky sa už ústavný súd nezaoberal, pretože vzhľadom na opísané okolnosti prípadu a ustálené právne závery tieto v danej veci stratili opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2012